

УДК 697: 332.8 : 331.108.007.1(045)

Л.В. Громозова

Професор кафедри міжнародної економіки та маркетингу Київського університету управління та підприємництва, кандидат економічних наук, м. Київ

В.В. Федорченко

Старший викладач кафедри економіки підприємства Київського університету управління та підприємництва, кандидат наук із державного управління, м. Київ

СИСТЕМИ СПОЖИВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТЕПЛОВОЇ ЕНЕРГІЇ В ЖКГ ТА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ГРОМАДЯН: АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ

Висвітлено проблеми підготовки управлінських кадрів у системі теплоенергетики ЖКГ. Наведено думки компетентних науковців щодо необхідності імплементації елементів програм енергозбереження задля підвищення якості життя населення в програми університетської освіти. Це допоможе сформуванню у майбутніх фахівців раціональне економічне мислення та розуміння проблем загрози світової енергетичної кризи та глобального потепління.

***Ключові слова:** система теплоенергетики, збереження теплоенергетики, ЖКГ, управлінські кадри, якість життя, світова енергетична криза.*

В умовах сучасної світової енергетичної кризи для галузей прикладної економіки вирішення проблем енергозбереження є першочерговим. У програму університетської освіти управлінських кадрів ЖКГ потрібно імплементувати програми енергозбереження для підвищення якості життя населення. Університетський курс має сприяти формуванню раціональної економічної думки у майбутніх спеціалістів системи те-

плогового забезпечення ЖКГ, а також допомагати вирішувати протиріччя: глобальне потепління, з одного боку, та поглиблення світової енергетичної кризи, з іншого.

Метою цієї статті є висвітлення досвіду підготовки управлінських кадрів та спеціалістів з теплового забезпечення у системі ЖКГ.

У ДВНЗ “Київський університет управління та підприємництва” випускаючої кафедрою спеціалістів з теплового забезпечення у системі ЖКГ є кафедра комунальної енергетики та енергозбереження, основним завданням якої є забезпечення навчального процесу відповідно до затверджених навчальних планів. Це завдання успішно виконується, незважаючи на складності, які виникають у навчальному процесі з розкладом занять, організацією практики студентів 1, 2-го і 3-го курсів, використанням викладачів на умовах погодинної оплати та ін.

Кількість студентів на п’яти курсах денної і заочної форма навчання у 2013 р. становила 209 осіб. У складі кафедри — 7 штатних викладачів, 3 за сумісництвом на 0,5 ставки і 6 викладачів на основі погодинної оплати, з них у штаті — 3 доктори наук, 2 — кандидати наук, серед сумісників — 2 доктори наук, 1 кандидат наук, серед погодинників — 2 кандидати наук, 4 — без наукового ступеня та профільні спеціалісти інститутів академії наук НТУУ “КПІ” і ПАТ “Київенерго”.

Методичні розробки визначені індивідуальними робочими планами викладачів і виконуються викладачами кафедри у повному обсязі.

Науково-дослідна робота викладачів кафедри реалізується у двох напрямках: проблеми впровадження енергозберігаючих технологій і поводження з побутовими відходами, зокрема отримання теплової енергії з твердих побутових відходів. За ініціативою кафедри науковою радою КУУП затверджена загальна університетська тема НДР: “Управління впровадженням і стимулювання розробки та застосування новітніх технологій на засадах конвергенції методів і засобів ринкової та планової економіки”.

Для поліпшення якості навчальної роботи науковці кафедри працюють над організацією Навчально-наукового і виробничого комплексу з проблем модернізації комунальної теплоенергетики, який має бути створеним на базах КУУП, Інституту технічної теплофізики НАН України, Інституту вугільних енерготехнологій НАН України, ПАТ “Київенерго” і Асоціації теплоенергетичних підприємств України. Розроблені і упроваджуються пропозиції щодо оснащення навчально-методичного кабінету з комунальної теплоенергетики на основі домовленостей з підприємствами — виробниками теплоенергетичного обладнання.

Виховна робота проводиться кураторами і всіма викладачами кафедри під час навчальних занять задля розширення наукового світогляду студентів — майбутніх теплоенергетиків: відбувається огляд спеціалізованих виставок, останнім часом такими були: “Аква-Україна”, “Комунтех-2013”, “Акватерм-2013”, “Енергоефективність-2013”, X Міжнародна спеціалізована виставка “Енергетика промисловості-2012” у рамках X Міжнародного форуму “Паливно-енергетичний комплекс України: сьогодні та майбутнє” (26—28 вересня 2012 р.). Серед навчальних дисциплін прикладного спрямування студентів найбільше цікавлять: “Теплообмін та енергозабезпечення будинків”, “Системи споживання теплової енергії у ЖКГ та їхнє обладнання”, “Теплові ме-

режі”, “Матеріалознавство і технологія матеріалів”, “Впровадження енергозберігаючих технологій і організація виробництва”, “Проектний аналіз”, “Основи економіки енергетики”, “Економіка, організація та планування виробництва”, “Управління проектами”, “Інтелектуальні системи підготовки рішень”, “Правила технічної експлуатації систем тепlopостачання”, “Основи монтажу й експлуатації теплоенергетичних систем”.

Одним із напрямків підвищення кваліфікації викладачів кафедри з отриманням сертифікату є “Охорона праці у галузі”. Колектив кафедри прикладає зусилля для подальшого оснащення лабораторії теплових і електротехнічних вимірювань та її офіційного оформлення.

Наприкінці грудня 2013 р. у Київському університеті управління та підприємництва за участю викладачів та студентів, працівників Міністерства енергетики і вугільної промисловості було проведено засідання круглого столу на тему “Управління енергозбереженням”, метою якого було залучення студентів до творчої роботи у галузі енергозбереження, формування у них навичок раціонального ведення економіки ЖКГ та раціонального економічного розуміння. На засіданні розглядалися такі питання:

- законодавча база енергозбереження;
- проблеми енергетичної безпеки держави;
- перспективні новації з енергозбереження на підприємствах громадського харчування;
- методики оцінювання новацій з енергозбереження;
- методики оцінювання енергоефективності та ін.

Цікавим та корисним для студентів було обговорення матеріалів рубрики “Енергозбереження” Всеукраїнського масового інформаційного виробничого і науково-популярного журналу “Міське господарство України”, у якому протягом тривалого часу викладачі КУУП є активними авторами і редакторами.

У 2013 р. у рубриці “Компетентна думка науковців” цього журналу опублікована стаття “Проблеми менеджменту ЖКГ” професора кафедри комунальної енергетики та енергозбереження КУУП, доктора технічних наук І.С. Єремеева, який пропонує міцний арсенал методів і підходів для оновлення ЖКГ, а також “прийняти за парадигму розвитку галузі не приватизацію, а задоволення інтересів мешканців”. Щодо наукового підходу у підготовці управлінських кадрів для ЖКГ, на думку професора І.С. Єремеева, крізь усі рішення усіх рівнів має проходити реалізація концепції системного підходу: “Для вирішення погано структурованих проблем, що характерно для системи ЖКГ, мають використовуватися комп’ютеризовані системи підтримки прийняття рішень, процедура яких полягає в виконанні таких етапів:

1. Формулювання проблемної ситуації.
2. Визначення цілей.
3. Визначення критеріїв досягнення цілей.
4. Розбудова моделей для обґрунтування рішень.
5. Пошук оптимального (припустимого) варіанта рішення.
6. Узгодження рішення.
7. Підготовка рішення до реалізації.
8. Підтвердження рішення.

9. Керування процесом реалізації рішення.
10. Перевірка ефективності рішення”.

Професор І.С. Єремєєв зазначав: “Від рівня розвитку ЖКГ залежить, чи ми справді можемо у перспективі долучитися до розвинених країн, чи маємо жити на узбіччі прогресу разом із недорозвиненими країнами третього світу. Наше ЖКГ сьогодні перебуває у глибокій прірві кризи і від того, як швидко нам вдасться з цієї прірви вийти, залежить майбутнє держави як такої”.

Отже, серед сучасних проблем ЖКГ найважливішими залишаються енергоефективність та енергозбереження, що обумовлює відповідні акценти в університетських програмах щодо підготовки управлінських кадрів для ЖКГ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Тренев Н.Н.* Стратегическое управление : учеб. пособие / Н.Н. Тренев. — М. : Приор, 2002. — С. 34.

Надійшла до редакції 21.01.2014

Громоздова Л.В., Федорченко В.В. *Системы потребления, сбережения тепловой энергии в ЖКХ и качество жизни населения: аспекты подготовки управленческих кадров.*

В статье освещены проблемы подготовки управленческих кадров в системе теплоэнергетики ЖКХ. Приводятся мысли компетентных ученых о необходимости имплементации элементов программ энергосбережения во имя повышения качества жизни населения в программы университетского образования. Это поможет формированию у будущих специалистов рационального экономического мышления и понимания проблем угрозы мирового энергетического кризиса и глобального потепления.

Ключевые слова: система теплоэнергетики, сбережение теплоэнергетики, ЖКХ, управленческие кадры, качество жизни, мировой энергетический кризис.

Hromozdova L.V., Fedorchenko V.V. *The system of consumption and saving heating energy in communal housing and quality of population's life: administrative personnel's training aspect.*

The article highlights the problems of administrative personnel's training in the sphere of communal heating system. In order to ensure the improvement of population's life quality, the author presents competent opinions about the need to implement elements of energy efficiency programs into the university educational program. It will help future specialists to form rational economic thinking and understanding the threats of the global energy crisis and global warming.

Keywords: heating power system, heating energy saving, utilities, communal housing, administrative personnel, quality of life, the world energy crisis.